

1. ΧΩΡΙΣ ΚΟΙΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...05/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...05/09/2025

Σελίδα: 12

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Χωρίς κοινή στρατηγική

Οι πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την κατασκευή και πόντιση του καλωδίου ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ - Κύπρου - Ελλάδας (Great Sea Interconnector/GSI) κάθε άλλο παρά ενισχύουν τη διεθνή εικόνα τόσο της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και της Ελλάδος. Αναδεικνύουν επίσης την απουσία κοινού στρατηγικού σχεδίου, τόσο σε σχέση με τους στόχους όσο και με τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξή τους. Στην υπερδεκαετή πορεία ανάπτυξης του συγκεκριμένου έργου η Ελλάδα έδειχνε να αναγνωρίζει την οικονομική και γεωπολιτική σημασία που θα είχε η προώθησή του διευκολύνοντας τον ευρύτερο στόχο της ενεργειακής μετάβασης και καθιστώντας Κύπρο και Ελλάδα σταθερούς ενεργειακούς κόμβους που μπορούν να υποστηρίξουν ευρύτερους (ευρωπαϊκούς και αμερικανικούς) ενεργειακούς σχεδιασμούς. Δήλωνε επίσης αποφασισμένη να υποστηρίξει την υλοποίηση του έργου στο πεδίο και κάνοντας

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ
ΤΣΑΚΩΝΑ**

χρήση κάθε πρόσφορου μέσου (διπλωματικού ή ακόμα και στρατιωτικού) προκειμένου να αποτρέψει ή/και να αποκρούσει ενδεχόμενη τουρκική αντίδραση. Η Κυπριακή Δημοκρατία από την άλλη, παρότι η κυρίως επωφελούμενη καθώς θα της δινόταν η ευκαιρία τερματισμού της ενεργειακής της απομόνωσης, δεν έδειχνε να καθυσχάζεται από τις ελληνικές διαβεβαιώσεις όσον αφορά τους γεωπολιτικούς κινδύνους που συνεπάγονταν η υλοποίησή του. Κατατρώχονταν επίσης και από άλλες πρόσθετες επιφυλάξεις που αναδείχθηκαν τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο στο εσωτερικό της, όπως για παράδειγμα η επιβάρυνση των καταναλωτών μέσω φορολόγησής τους πριν το έργο τεθεί σε λειτουργία, η υλοποίηση ενός ενεργειακού έργου χωρίς πρώτα να λυθεί το Κυπριακό ή ακόμα και επιφυλάξεις για το κατά πόσον η ηλεκτρική διασύνδεση θα μείωνε πραγματικά το κόστος της ενέργειας για τους κύπριους καταναλωτές.

Μέχρι και τον περασμένο Ιούλιο, η Κύπρος – αν και με δυσθυμία – έδειχνε να αναγνωρίζει τη σημασία της κατασκευής του έργου ως ευκαιρία τερματισμού της ενεργειακής της απομόνωσης και επίτευξης μεγάλων οφελών (το συνολικό κοινωνικό καθαρό όφελος για την Κύπρο υπολογίστηκε στα 6 δισ. ευρώ). Για αυτό και διαβεβαίωσε τόσο την Ελλάδα όσο και τους υπόλοιπους ευρωπαϊκούς εταίρους της ότι σύντομα η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) θα ενέκρινε τα πρώτα 25 εκατ. ευρώ για την κατασκευή του GSI, όπως προέβλεπε η διακρατική συμφωνία με την Ελλάδα για τα πρώτα πέντε χρόνια κατασκευής του έργου, διασφαλίζοντας έτσι και μέσω των ρυθμιστικών Αρχών Ελλάδας (ΑΔΜΗΕ) και Κύπρου (ΡΑΕΚ) τα αναγκαία έσοδα της περιόδου 2024-2025.

Φευ! Πολύ πρόσφατα το μέλος της κυπριακής κυβέρνησης που θ' έπρεπε να προχωρήσει στην εκταμίευση αυτού του ποσού προς τον ΑΔΜΗΕ ανακάλυψε όψιμα ότι το έργο δεν είναι οικονομικά βιώσιμο διότι «...είναι πολύπλοκο με οικονομική, τεχνική και γεωπολιτική πτυχή». Παράλληλα εγκalώντας εμμέσως την ΕΕ (βασικό χρηματοδότη του έργου) για κωλυσιεργία όσον αφορά την υλοποίησή του «εισέπραξε» αμέσως την εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η οποία αποφάσισε να ανοίξει υπόθεση διερεύνησης για ενδεχόμενα ποινικά αδικήματα σε σχέση με το συγκεκριμένο έργο. Δυστυχώς η «εκ των υστέρων» παρέμβαση του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας επιβεβαίωσε το ρήγμα στο εσωτερικό της κυβέρνησης και την απουσία «ενιαίου μετώπου» και τελικώς τη συνέχιση της αμφίθυμης θέσης της Κύπρου όσον αφορά την προώθηση του GSI. Ανέδειξε επίσης την ανάγκη διαχείρισης ζητημάτων τέτοιας γεωπολιτικής σημασίας με μεγαλύτερη σοβαρότητα ώστε η θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας να καθίσταται σαφής και καθαρή έναντι όλων.

Στις επόμενες εβδομάδες και μήνες ο χώρος της Ανατολικής Μεσογείου θα αποτελέσει – πιθανότατα – πεδίο έντονων αντιπαραθέσεων. Σε αυτό το επισφαλές περιβάλλον, βασικό προαπαιτούμενο για την επιτυχή προώθηση της υπόθεσης του έργου της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ - Κύπρου - Ελλάδας είναι οι επιλογές Ελλάδας και Κύπρου να αλληλοϋποστηρίζονται και όχι να αλληλοϋπονομεύονται. Εάν «οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους», η εκπόνηση κοινού στρατηγικού σχεδίου Αθήνας - Λευκωσίας, με την κάθε πλευρά να αναλαμβάνει (αντί να αποφεύγει) το – συμφωνημένο και από τους δύο – μερίδιο ευθύνης που της αναλογεί είναι μονόδρομος.

Ο Παναγιώτης Τσάκωνας είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και επικεφαλής του προγράμματος εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας στο **ΕΛΙΑΜΕΤ**